

vi tillige fik vor forældede Retspleje om-dannet. I dette Ting har den samme Er-kendelse flere Gange yret sig. Det er med Styrke blevet gjort gældende, at en Rets-reform maatte betragtes som et stort Skridt til at udvikle og befæste Grundloven. Un-der den Forhandling, som fandt Sted her i Tinget i 1891, blev det udtalt af afdøde Berg, at det maatte være „*Hovedopgaven* for enhver Jusitsminister“ at faa denne Sag fremmet. Det tør da formentlig for-udsættes, at der paa alle Sider her i Tin-get er en alvorlig Vilje til nu endelig at tage fat paa Opgavens Løsning.

Maa jeg endnu kun sige dette, at da det foreliggende Lovudkast fra Proceskom-missionen jo er et Fællesresultat af flere Mænds Samvirken, er det selvfølgelig ikke i alle Dele et Udtryk for, hvad hvert enkelt Medlem kunde ønske. Jeg er for mit Ved-kommende bleven overstemt paa adskillige Punkter, og det samme gælder om de an-dre Medlemmer for andre Punktets Ved-kommende. Men det har for os alle været en ledende Tanke, at vi maatte vise for-nøden Resignation med Hensyn til Sær-meninger. Ønskede man virkelig Sagen fremmet, kunde dette Maal jo kun tænkes naaet ved, at man gav Afkald paa sine særlige Meninger, hvor det ikke lykkedes at vinde Flertallet for dem. Kun derved, at Betænkningen fremtraadte som hele Kom-missionens Forslag, kunde man gøre sig Haab om, at der virkelig gjordes et Skridt fremad i Retning af Opfyldelse af Grund-lovens Løfteparagraffer om Retsplejens Om-dannelse.

Idet jeg altsaa takker de ærede Fore-spørgere for den Anerkendelse, de i Ger-ningen have ydet Resultatet af den som Følge af mit Forslag for 8 Aar siden ned-satte Kommissions Arbejde, maa jeg er-klære, at jeg vil stemme for den foreslaaede Dagsorden. Jeg nærer ingen Tvivl om, at den højtærede Minister ogsaa uden en saadan Dagsorden vilde have fremmet Sa-gen i indeværende Samling, men naar Mi-nisteren ikke har noget imod Dagsordenen at erindre, kan der selvfølgelig ikke være Anledning for nogen her i Salen til ikke at stemme for den.

Ordføreren for Forespørgerne (*Svend Høgsbro*): Over for den højtærede Minister skal jeg kun slaa fast, at den højtærede Minister endnu ikke har svaret paa det, som Forespørgslen gaar ud paa, nemlig hvorfor dette Forslag ikke tidligere er fremkommet. Den højtærede Minister har end ikke sagt os noget om, hvorvidt der

er rørt ved den Sag i Ministeriet, siden Proceskommissionens Betænkning blev af-given. Maa jeg i denne Forbindelse minde om et andet Tilfælde, hvor den daværende Regering viste en Hurtighed i at efter-komme, hvad den vidste var dette Tings Ønske, som man kunde have været glad over ogsaa var bleven vist i dette Tilfælde. Den store Toldkommission afgav i December 1896 sin Betænkning. Saa vidt jeg mindes, blev Betænkningen afgiven en Lørdag, og den næste Mandag, det var i alt Fald Mandag den 21de December, forelagde Finansminister Lüttichau dens store og omfangsrige Forslag her i Tinget. Man vil maaske sige, som det tidligere er blevet sagt fra Ministerbordet angaaende denne Parallel, som jeg ogsaa tidligere har draget over for den daværende Justitsminister, at Finansministeren havde haft Lejlighed til gennem dem af hans Embedsmænd, der vare Medlemmer af Kommissionen at følge dens Arbejder Skridt for Skridt; men det samme har jo været Tilfældet her, idet Sjælen i Justitsministeriet, om man tør kalde ham saa, Chefen for dets første Departement, har været Medlem af denne som af den tidligere Proceskommission, og ved hans Bistand have de vekslende Justitsministre kunnet følge dette Arbejde Skridt for Skridt, hvis de have villet.

Med Hensyn til det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen) vil det sikkert ikke have overrasket nogen, at hans Tale mere gik ud paa at angribe os end støtte os i vore Bestræbelser for at faa denne Sag fremmet. Det vilde ikke have lignet det ærede Medlem, hvis han ikke havde indtaget denne Stilling, og det, skønt det ærede Medlem ogsaa i Dag har meldt sig som den, der altid har været den stærkeste Forkæmper for denne Sag. Det er dog ikke ganske rigtigt. Jeg har ogsaa gennemlæst Forhandlingerne fra November 1891, og da maatte det ærede Medlem tilstaa, idet det atter og atter blev draget frem fra anden Side, at han nogle Aar i Forvejen havde gjort, hvad han kunde, for at forhindre, at der blev rettet en Opfordring til Justitsministeren af den Art, som han senere selv stillede Forslag om. Det ærede Medlem har altsaa selv haft vekslende Standpunkter. Jeg vil for øvrigt sige, at jeg ikke ret forstaar, hvad det ærede Medlem mener med at rette dette Angreb mod Forespørgerne. Ingen af os var den Gang Medlemmer af Tinget, og vi have altsaa ikke gjort os skyldige i alle de Synder, der skulde være begaaede mod det ærede Medlem. Ja end ikke alle dem,